Examenul de bacalaureat naţional 2015 Proba E. d) Biologie vegetală și animală

Varianta 9

Filiera teoretică – profilul real; Filiera tehnologică – profilurile: tehnic, resurse naturale și protecția mediului; Filiera vocațională – profilul militar.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I (30 de puncte)

A 4 puncte

Scrieţi, pe foaia de examen, noţiunile cu care trebuie să completaţi spaţiile libere din afirmaţia următoare, astfel încât aceasta să fie corectă.

Fosele nazale, ... și ..... sunt căi respiratorii.

B 6 puncte

Daţi două exemple de faze ale diviziunii celulare mitotice; scrieţi în dreptul fiecărei faze câte o caracteristică.

C 10 puncte

Scrieţi, pe foaia de examen, litera corespunzătoare răspunsului corect. Este corectă o singură variantă de răspuns.

- 1. Sporozoarele fac parte din regnul:
  - a) Animale
  - b) Fungi
  - c) Plante
  - d) Protiste
- 2. Litiaza urinară este boală a sistemului:
  - a) circulator
  - b) digestiv
  - c) excretor
  - d) locomotor
- 3. Fermentația alcoolică este:
  - a) folosită la prepararea oțetului
  - b) produsă de ciuperci unicelulare
  - c) un tip de respirație aerobă
  - d) specifică angiospermelor
- 4. Una dintre glandele anexe ale sistemului digestiv al mamiferelor este:
  - a) esofagul
  - b) faringele
  - c) ficatul
  - d) stomacul
- 5. Ovulul:
  - a) conţine numeroşi foliculi
  - b) este celulă diploidă
  - c) participă la procesul de fecundație
  - d) reprezintă gonada feminină

D 10 puncte

Citiţi, cu atenţie, afirmaţiile următoare. Dacă apreciaţi că afirmaţia este adevărată, scrieţi, pe foaia de examen, în dreptul cifrei corespunzătoare afirmaţiei, litera A.

Dacă apreciaţi că afirmaţia este falsă, scrieţi, pe foaia de examen, în dreptul cifrei corespunzătoare afirmaţiei, litera F şi modificaţi parţial afirmaţia pentru ca aceasta să devină adevărată. Folosiţi, în acest scop, informaţia ştiinţifică adecvată. Nu se acceptă folosirea negaţiei.

- 1. Cefalopodele sunt cordate.
- **2.** La plante, prin fotosinteză se eliberează energie luminoasă.
- 3. Coroida din structura ochiului mamiferelor conţine vase de sânge.

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)
A 18 puncte

Componentele sistemului circulator al mamiferelor sunt inima şi vasele de sânge, reprezentate de artere, vene şi capilare.

- a) Precizați două măsuri de prevenire a bolilor sistemului circulator la om.
- b) Comparaţi artera aortă cu vena cavă superioară, precizând două deosebiri dintre aceste vase de sânge.
- c) Calculați masa apei din plasma sângelui unui sportiv de performanță, știind următoarele:
- sângele reprezintă 7% din masa corpului;
- plasma sangvină reprezintă 55% din masa sângelui;
- apa reprezintă 90% din masa plasmei sangvine;
- masa corpului sportivului este de 76 Kg.
  - Scrieți toate etapele parcurse pentru rezolvarea cerinței.
  - d) Completați problema de la punctul c) cu o altă cerință pe care o formulați voi, folosind informații științifice specifice biologiei; rezolvați cerința pe care ați propus-o.

B 12 puncte

Se încrucişează două soiuri de păr care se deosebesc prin forma şi culoarea fructelor. Fructele ovoide (O) şi de culoare galben-verzuie (G) sunt caractere dominante, iar fructele piriforme (o) şi de culoare cărămizie (g) sunt caractere recesive. Un soi de păr are fructe ovoide şi de culoare galben-verzuie, fiind homozigot pentru ambele caractere, iar celălalt soi de păr are fructe piriforme şi de culoare cărămizie. În prima generație, F_1 , se obțin organisme hibride. Prin încrucişarea între ei a indivizilor din F_1 , se obțin, în F_2 , 16 combinații de factori ereditari.

Stabiliți următoarele:

- a) genotipurile celor două soiuri de păr;
- b) trei exemple de tipuri de gameţi produşi de indivizii din F₁;
- c) numărul combinațiilor din F_2 , heterozigote pentru culoarea fructelor; genotipul indivizilor din F_2 cu fructe piriforme și de culoare galben-verzuie.
- d) Completaţi această problemă cu o altă cerinţă pe care o formulaţi voi, folosind informaţii ştiinţifice specifice biologiei; rezolvaţi cerinţa pe care aţi propus-o.

Scrieți toate etapele rezolvării problemei.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

1. 14 puncte

Măduva spinării și encefalul sunt componentele sistemului nervos central al mamiferelor.

- a) Precizaţi cele două tipuri de substanţă care formează măduva spinării, precum şi localizarea acestora.
- b) Explicaţi afirmaţia următoare: "Consumul de alcool reprezintă un factor de risc pentru starea de sănătate a organismului".
- c) Construiţi patru enunţuri afirmative, câte două pentru fiecare conţinut, utilizând limbajul ştiinţific adecvat.

Folosiți, în acest scop, informații referitoare la următoarele conținuturi:

- Epilepsia.
- Cerebelul.

Probă scrisă la biologie vegetală și animală

2. 16 puncte

Celula reprezintă unitatea structurală, funcţională şi genetică a organismelor vii. Cea mai mare parte a informaţiei genetice a celulei este depozitată în nucleu. Ereditatea poate fi influenţată de mediu.

- a) Daţi trei exemple de factori mutageni.
- b) Scrieţi un argument în favoarea afirmaţiei: "Informaţia genetică a celulei este depozitată, în mare parte, în nucleu".
- c) Alcătuiți un minieseu intitulat "Boli ereditare", folosind informația științifică adecvată. În acest scop, respectați următoarele etape:
  - enumerarea a şase noţiuni specifice acestei teme;
  - construirea, cu ajutorul acestora, a unui text coerent, format din maximum trei-patru fraze, folosind corect și în corelație noțiunile enumerate.